

На Уважаещия Господинъ
Алексъ Разцветниковъ да
спомено:

Софрий

Авторътъ

24. VI. 1943 г. ПРЕДГОВОРЪ

Около срѣдата на 19 столѣтие, въ разгара на духовното ни възраждане, яви се наложителна нужда, съ изоставянето на непонятнитѣ за българина гръцки богослужебни книги, да се въведе въ нашата Църква и пѣние по църковно-славянския текстъ. Въ това свещенно дѣло иматъ голѣми заслуги приснопаметнитѣ наши първопѣвци Николай Трандафиловъ отъ Сливенъ и Севлиевецъ Ангелъ Ивановъ, чито музикални преводи и днесъ още служатъ и се предпочитатъ, по липса на по-добри. Тѣзи преводи, обаче, не сѫ достатъчно сполучливи. Почтеннитѣ имъ автори не сѫ успѣли да облекатъ текста на нашите богослужебни книги въ онази нѣжна, религиозно-мистична и духовно-умилителна форма на високохудожественото гръцко, или, по-право казано, византийско църковно пѣние. Тѣ на много мѣста, направо и безрезервно сложили нашия текстъ подъ гръцкитѣ ноти. И понеже *тъсната дреха* на гръцката мелодия не е могла да покрие широките *плеши* на църковно-славянския текстъ, то сѫ останали да зѣятъ празноти, които преводачите били принудени да кърпятъ и да принаждатъ. Но *отъ наденото цѣло не става*. Кърпките въ случая, сами по себе нескопосни, още повече разстроили хармоничната цѣлостъ на мелодията, потъмнили първичната имъ красота и се получило едно пѣние, което *само наподобява* на гръцкото.

Това е едничката причина на онази рѣзка разлика между пѣннето на гърка и онова на българина. Не че българинътъ е по-малко музикаленъ. Българскиятъ светецъ Иванъ Кукузель е единъ отъ най-голѣмите теоритици, композитори и пѣвци въ Източната църковна музика. Неговите класически творения и днесъ още се считатъ за ненадминати художествени образци и се изучватъ въ гръцките църковно-пѣвчески училища. И днесъ у нашия народъ не липсватъ музикални таланти. Въ областта на свѣтската музика има българи съ всесвѣтска известност. Но тѣ въ Църквата немогатъ да се проявятъ и да изпѣнатъ, защото нѣмаме пѣние правилно, стройно, художествено, привлекателно, което да се поревне на младежъта,